

Spis treści

Rozdział 1. WSTĘP	11
Epidemiologia próchnicy wczesnego dzieciństwa	12
Rozdział 2. ZDROWIE PRZEDMIOTEM ZAINTERESOWANIA INTERDYSCYPLINARNEGO	17
Ewolucja poglądów dotyczących zdrowia i choroby	18
Teoretyczne koncepcje zdrowia	21
Definicje zdrowia	21
Model i koncepcja nowoczesnej salutogenezy	23
Zdrowie publiczne	24
Medycyna prospective	25
Zadania promocji zdrowia	27
Strategia dla zdrowia dzieci i młodzieży	28
Edukacja zdrowotna	30
Rozdział 3. ROZWÓJ NARZĄDU ŻUCIA I UŻĘBIENIA W KONTEKŚCIE ROZWOJU DZIECKA	33
Rozwój narządu żucia	33
Rozwój układu stomatognatycznego	36
Funkcje układu stomatognatycznego	37
Rozwój uzębienia (odontogeneza)	40
Faza wewnątrzłonowa rozwoju uzębienia	41
Faza pozałonowa rozwoju uzębienia	42
Rozwój zębów	43
Rozdział 4. ETIOLOGIA PRÓCHNICY WCZESNODZIECIĘCEJ	47
Czynnik bakteryjny	48
Substrat pokarmowy	50
Czynnik gospodarza	50
Czas działania czynników próchnicotwórczych – istotny czynnik ryzyka próchnicy wczesnodziecięcej	50
Rola śliny w ekosystemie jamy ustnej	52
Funkcje śliny	53
Ślina jako materiał diagnostyczny	54
Rozdział 5. PROMOCJA ZDROWIA JAMY USTNEJ W ASPEKTCIE ODPOWIEDZIALNOŚCI RODZICIELSKIEJ	55
Populacja dzieci 3-letnich w badaniach skriningowych	55
Wpływ zachowań zdrowotnych matki na stan zdrowia jamy ustnej dziecka w wieku do 3. roku życia	58
Populacja dzieci do 3. roku życia	59
Edukacja prekonceptyjna	59
Opieka perinatalna	61
Promocja zdrowia jamy ustnej	68
Karta Praw Kobiety Rodzącej	69

Zachowania ryzykowne w okresie ciąży	70
Zapalenie przyzębia jako czynnik ryzyka wystąpienia porodu przedwczesnego	71
Nikotynizm czynny i bierny	72
Alkohol a ciąża	73
Substancje psychoaktywne inne niż alkohol a ciąża	74
Ciąża a leki stosowane bez ordynacji lekarskiej	74
Obowiązki rodzica wobec dziecka	75
Prawa dziecka	77
Konwencja o prawach dziecka	77
Prawa konstytucyjne dziecka – wybrane artykuły Konstytucji RP	78
Aspekty prawne władzy rodzicielskiej	79
Aspekty formalno-prawne pracy lekarza dentystry z pacjentem nieletnim	80
Działania profilaktyczne na rzecz poprawy zdrowia jamy ustnej	81
Zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia w zakresie zdrowia jamy ustnej dzieci i młodzieży	83
Programy profilaktyczne w zakresie poprawy zdrowia jamy ustnej dzieci realizowane w Polsce	86
Świadczenia stomatologiczne z zakresu profilaktyki profesjonalnej dla badanego przedziału wiekowego	88

Rozdział 6. ZACHOWANIA ZDROWOTNE MATKI MAJĄCE WPŁYW NA ZDROWIE JAMY USTNEJ DZIECKA

Wpływ przebiegu ciąży na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	92
Wpływ terminu i sposobu rozwiązania ciąży na występowanie próchnicy wczesnego dzieciństwa	92
Wpływ wieku matki na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	96
Wpływ kolejności ciąż na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	98
Wpływ czynników zaburzających fizjologiczny przebieg ciąży na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	100
Wpływ długotrwałych wymiotów na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	101
Wpływ zaburzeń metabolicznych w ciąży: cukrzyca ciężarnych i gestozy, na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	103
Wpływ leków stosowanych w prowadzeniu ciąży zagrożonej na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	110

Rozdział 7. WPŁYW INNYCH CZYNNIKÓW ZWIĄZANYCH Z PRZEBIEGIEM OKRESU PERINATALNEGO NA WYSTĘPOWANIE PRÓCHNICY WCZESNODZIECIĘCEJ

Wpływ przebiegu okresu okołoporodowego na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	117
Wpływ sposobu rozwiązania ciąży na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	118
Wpływ masy urodzeniowej dziecka na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	120
Wpływ stanu noworodka w chwili urodzenia według wskazania skali Apgar na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	121
Wpływ schorzeń infekcyjnych i antybiotykoterapii stosowanej w 1. roku życia na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	126
Wpływ zachowań ryzykownych w ciąży na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	127

Wpływ wiedzy zdrowotnej matek na stan zdrowia jamy ustnej dziecka	139
Wpływ wiedzy matek dotyczącej okresu perinatalnego na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	140
Wpływ wiedzy matek dotyczącej czynników kariogennych na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	142
Wpływ wiedzy matek dotyczącej wybranych aktów prawnych związanych z działalnością ochrony zdrowia na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	146
Wpływ innych czynników sprzyjających występowaniu próchnicy wczesnodziecięcej	149
Wpływ czasu karmienia piersią na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	149
Wpływ słodyczy w diecie dziecka na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	154
Wpływ warunków środowiskowych na występowanie próchnicy wczesnodziecięcej	157
Wpływ źródeł wiedzy, z których korzysta matka w kształtowaniu kompetencji dla zdrowia jamy ustnej, na poziom wiedzy zdrowotnej	163
Rozdział 8. POSTĘPOWANIE KLINICZNE	171
Diagnostyka choroby próchnicowej	171
Metody diagnostyki choroby próchnicowej	172
Powikłania choroby próchnicowej	173
Techniki opracowywania ubytków w zębach mlecznych	175
Materiały stosowane do odbudowy zębów mlecznych	176
Profilaktyka choroby próchnicowej	176
Rozdział 9. ROLA ŻYWIENIA NIEMOWLĄT I MAŁYCH DZIECI W PROFILAKTYCE OSOBNICZEJ	179
Programowanie żywieniowe	179
Programowanie mikrobiotyczne	181
Rozdział 10. OCENA AKTYWNOŚCI ZDROWOTNEJ MATEK DZIECI WOLNYCH OD PRÓCHNICY WCZESNODZIECIĘCEJ	185
Rozdział 11. MODEL PROGNOSTYCZNY WYSTĘPOWANIA PRÓCHNICY WCZESNODZIECIĘCEJ W POPULACJI DZIECI DO 3. ROKU ŻYCIA	197
Rozdział 12. PODSUMOWANIE	201
Rozdział 13. POSTULATY DOTYCZĄCE POPRAWY OPIEKI STOMATOLOGICZNEJ NAD POPULACJĄ W WIEKU ROZWOJOWYM	203
PIŚMIENNICTWO	205
SKOROWIDZ	221